

KONKURS

„70 LAT PO OBLAWIE AUGUSTOWSKIEJ”

SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

ELŻBIETA CIEMIĘGA

**Nauczyciel języka polskiego w Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki
w Lubaczowie**

TEMAT: „Spod ziemi krzyk” – requiem dla Zyty i wszystkich zaginionych.

POZIOM KSZTAŁACENIA: szkoła ponadgimnazjalna.

PRZEDMIOT: język polski (scenariusz może być również wykorzystany na zajęciach kółka zainteresowań, wiedzy o kulturze, zajęć wychowawczych lub bibliotecznych).

JEDNOSTKA DYDAKTYCZNA: 2 x 45 minut.

UWAGI O REALIZACJI: Lekcja poświęcona jest analizie tekstów kultury w kontekście wydarzeń historycznych i doświadczeń jednej z ofiar – Zyty Kucharzewskiej. Materiały do zajęć pozyskałam od bratanka Zyty – pana Grzegorza Kucharzewskiego. Zagadnienie zostało opracowane z wykorzystaniem dydaktyki interaktywnej i metod aktywizujących.

ZGODNOŚĆ Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

Zapisy w nowej podstawie programowej z języka polskiego:

- ✓ Uczeń dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.
- ✓ Odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.
- ✓ Odczytuje treści alegoryczne i symboliczne utworu.
- ✓ Odczytuje rozmaite sensory dzieła.
- ✓ Dostrzega w świecie konflikty wartości (np. równości i wolności, sprawiedliwości i miłosierdzia) oraz rozumie źródła tych konfliktów.
- ✓ Nauczanie języka polskiego wpływa na wychowywanie kompetentnego, świadomego odbiorcy kultury.
- ✓ Zadania nauczyciela języka polskiego to inspirowanie refleksji o szczególnie istotnych problemach świata, człowieka, cywilizacji, kultury.

CELE OGÓLNE:

- Zapoznanie uczniów z przebiegiem oblavy augustowskiej.
- Ukazanie sylwetki jednej z ofiar oblavy – Zyty Kucharzewskiej.
- Przybliżenie tekstów piosenek poświęconych Życiu i innym zaginionym.
- Zwrócenie uwagi na motywy martyrologiczne obecne w piosenkach dedykowanych ofiarom oblavy.
- Wskazanie ponadczasowych przekazów zawartych w tekstach piosenek.

CELE POZNAWCZE:

Uczeń potrafi:

- Analizować teksty piosenek i odczytywać ich sensy przenośne.
- Wskazać związek tekstów kultury z wydarzeniami historycznymi i doświadczeniami jednostkowymi.
- Odczytać motywy i symbole wykorzystywane przez twórców dla oddania treści martyrologicznych.
- Wskazać środki obrazowania artystycznego i ustalić ich funkcje.
- Dokonać analizy porównawczej dzieł kultury w odniesieniu do wydarzeń historycznych
- Wskazać motywy i symbole, oddające ludzkie emocje i uczucia.

CELE EMOCJONALNO – MOTYWACYJNE:

Uczeń:

- Zna przebieg oblawy augustowskiej i sylwetkę jednej z jej ofiar.
- Rozumie znaczenie tekstów kultury w kultywowaniu pamięci o zaginionych.
- Docenia wartość artystyczną i treściową tekstów śpiewanych i rozumie ich przesłanie.
- Dostrzega związek wydarzeń historycznych z tendencjami w kulturze.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Prezentacja multimedialna PREZI.
- Gazetka interaktywna w programie Calameo.
- Teksty piosenek („*To był lipiec*”, „*Spod ziemi krzyk*” G. Kucharzewskiego).
- Elektroniczne i papierowe karty pracy dla uczniów.

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- 4 komputery z dostępem do Internetu.
- Rzutnik multimedialny lub tablica interaktywna.
- Program PREZI.
- Program Publisher 2007.
- Program CALAMEO.
- Program PowToon.
- Program do tworzenia map myśli.

METODY PRACY:

- Wykład z elementami dyskusji i prezentacji multimedialnej.
- Praca w grupach.
- Ćwiczenia interaktywne.

BIBLIOGRAFIA:

<http://dzieje.pl/aktualnosci/w-gibach-odbeda-sie-glowne-obchody-70-rocznicy-oblawy-augustowskiej> (Giby)

<http://dzieje.pl/taxonomy/term/55> (badania IPN)

<http://www.naszdziennik.pl/polska-kraj/12328,karczowanie-sladow-zbrodni.html> („Grom”)

<http://podziemiebrojne.blox.pl/html/1310721,262146,21.html?163019> (dokumenty)

<http://ipn.gov.pl/bep/wystawy/zaginieni-w-oblawie-augustowskiej-lipiec-1945> (wystawa, IPN)

<http://podziemiebrojne.blox.pl/2006/03/Oblawa-augustowska-w-lipcu-1945-roku.html> (przebieg obławy)

<http://www.pomniksmolensk.pl/news.php?readmore=2109#.YSux4NysUh8> (przebieg obławy, zdjęcia)

<http://www.jasnagora.com/news.php?ID=8985> (requiem dla ofiar)

<http://www.radio.bialystok.pl/wiadomosci/index/id/117750> (mural)

[http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/Projekty/7-020-1241-2015/\\$file/7-020-1241-2015.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/Projekty/7-020-1241-2015/$file/7-020-1241-2015.pdf) (projekt ustawy w sprawie ustanowienia Dnia Pamięci Ofiar Obławy)

http://www.g1.powiat.sejny.pl/aktualnosci/aktualnosci_2005.htm (wystawa)

<http://niezломni.com/?p=570> (poszukiwania miejsca pochówku ofiar)

<http://niezломni.com/?p=714> (wypowiedzi świadków)

http://www.augustowski.home.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=442:obchody-67rocznicy-obawy-augustowskiej-&catid=3:aktualnosci&Itemid=53 (67. rocznica obławy w Augustowie i Gibach)

<http://akklub.pl/category/oblaw-augustowska/page/5/> (o koncercie G. Kucharzewskiego)

<http://www.idziemy.com.pl/spoleczenstwo/oblaw-augustowska-wiemy-wiecej/> (69. rocznica obławy)

<https://www.youtube.com/watch?v=fYf7j2Bjwuk> (prezentacja multimedialna pamięci ofiar)

<https://www.youtube.com/watch?v=-Kqg6MWmAUQ> (wspomnienia z obławy)

<http://oblawaaugustowska.pl/> (portal poświęcony w całości obławie)

http://oblawaaugustowska.pl/storage/cms_oblawaaugustowska/files/folder-2007-single.pdf (dokument IPN Białystok)

<http://www.radio.bialystok.pl/reportaz/index/id/84313> (reportaż poświęcony Życie Kucharzewskiej)

Zdjęcia – prywatne zbiory Pana Grzegorza Kucharzewskiego.

Informacje – uzyskane od Pana Grzegorza Kucharzewskiego.

PRZEBIEG LEKCJI:

CZĘŚĆ WSTĘPNA:

1. Przedstawienie zagadnienia będącego tematem lekcji, Rozmowa z uczniami na temat oblavy augustowskiej na podstawie gazetki, przygotowanej przez nauczyciela. [Gazetka została wykonana w programie Calameo i dostarczona uczniom na kilka dni przed planowaną lekcją w formie elektronicznej jako publikacja interaktywna i w wersji papierowej]

BEZPOŚREDNI LINK DO PUBLIKACJI INTERAKTYWNEJ:

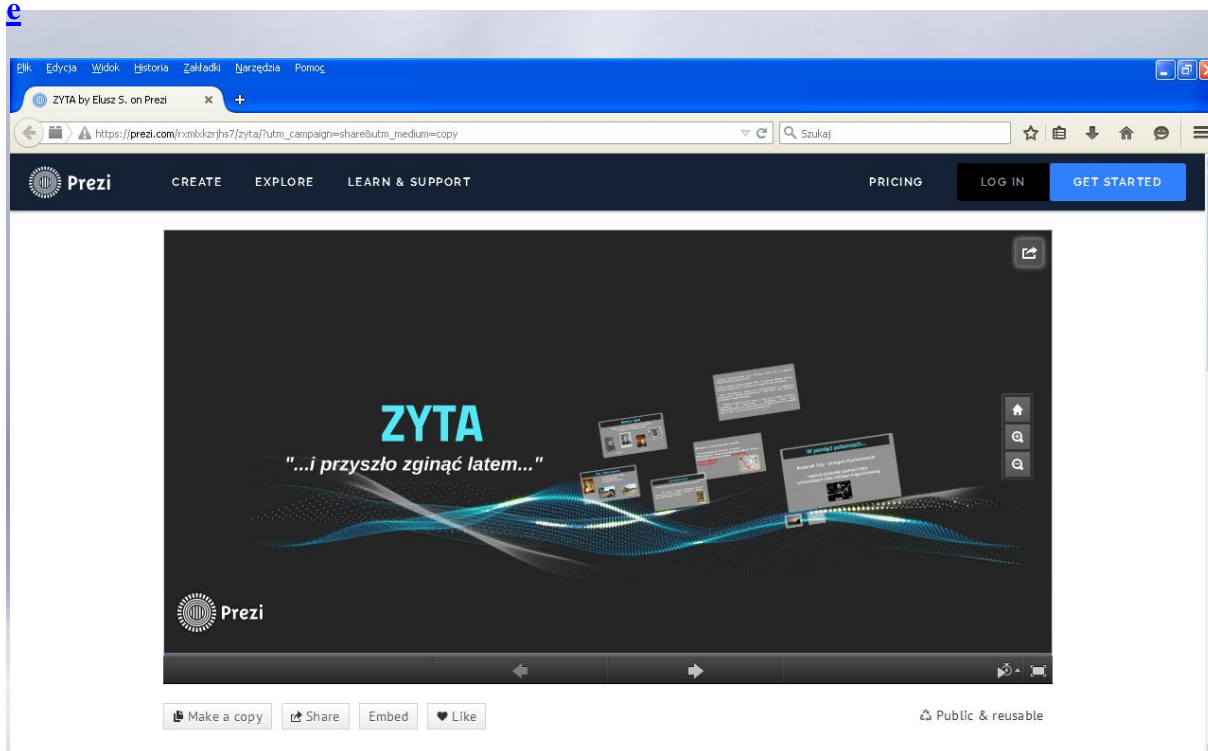
<http://en.calameo.com/read/0019495497c1a4e7f862b>

WERSJA DO DRUKU: załącznik nr 1.

2. Ukazanie sylwetki jednej z ofiar obławy augustowskiej, której poświęcona będzie główna część lekcji. Prezentacja multimedialna w programie PREZI z komentarzem nauczyciela przedstawiająca postać Zyty Kucharzewskiej na podstawie informacji uzyskanych od jej bratanka.

BEZPOŚREDNI LINK DO PREZENTACJI:

http://prezi.com/rxmlkzrjhs7/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share

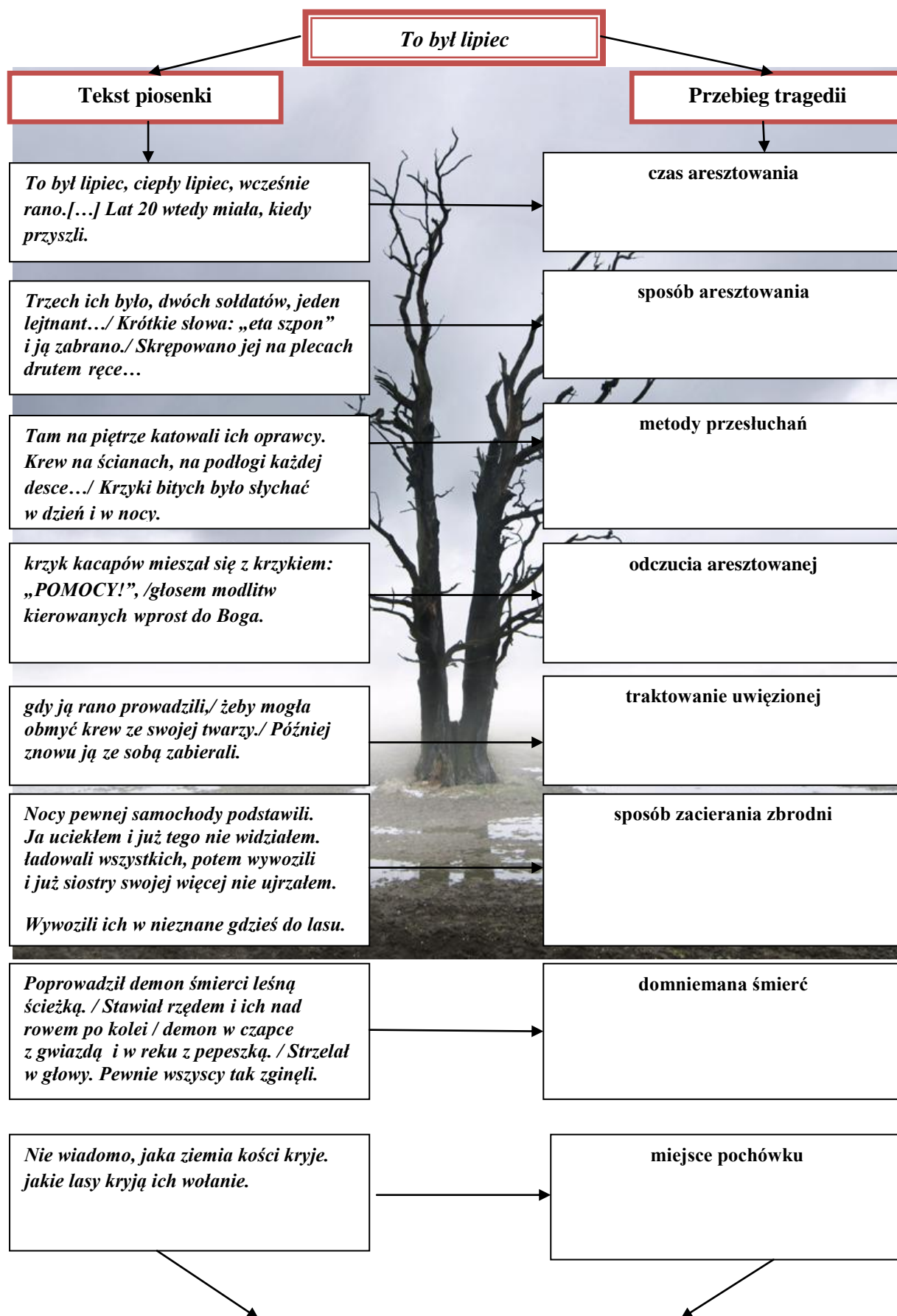

WŁAŚCIWA CZĘŚĆ LEKCJI:

1. Podział klasy na 4 grupy nominalne (każda grupa wybiera swojego lidera, który będzie kierował pracą oraz zaprezentuje na koniec jej efekty na forum klasy).
2. Każda grupa otrzymuje dostęp do komputera z umieszczonym w nim folderem, zawierającym karty pracy dla grup, teksty- załącznik nr 2, otrzymują także karty w wersji papierowej [wypełnianie elektroniczne kart będzie jednak bardziej atrakcyjne dla uczniów].
3. Zadaniem grup jest odczytanie przesłania dwóch piosenek G. Kucharzewskiego w kontekście tragedii jednostkowej i zbiorowej oraz odniesienie ich wymowy do analizy innych tekstów kultury. Dwie grupy pracują nad tekstem poświęconym Życie, dwie nad tekstem poświęconym wszystkim ofiarom.
4. Polecenia dla grup - KARTY PRACY:

GRUPA I

Podmiot liryczny piosenki *To był lipiec* – brat Zyty Kucharzewskiej przedstawia los swojej siostry w lipcu 1945 r. Analizując tekst, ukażcie tragedię tej 20 –letniej dziewczyny.

Na czym polegał tragizm Żyty?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

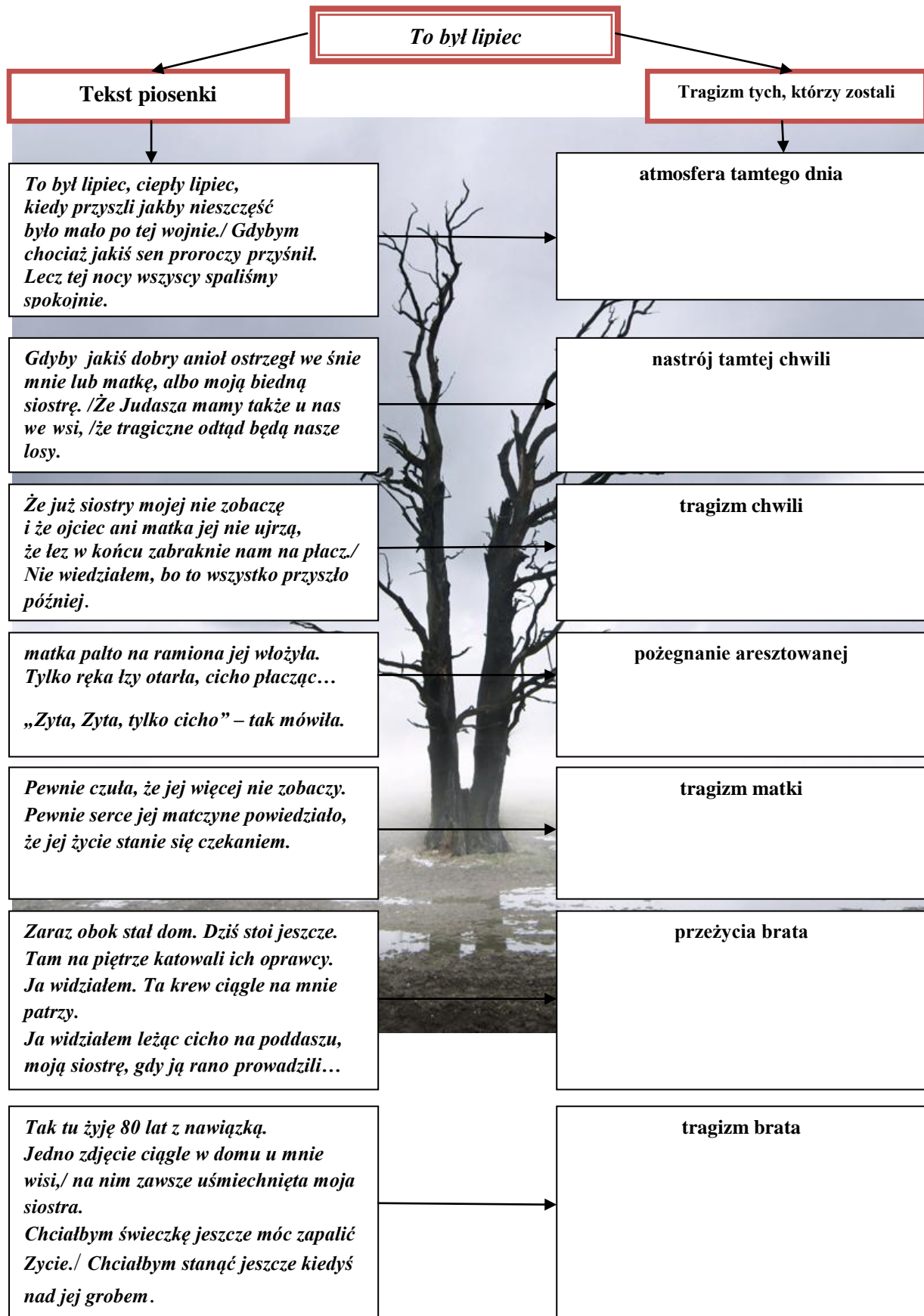
Wnioski z analizy piosenki zestawcie w formie mapy myśli z analizą medalu wydanego w 65. rocznicę oblawy augustowskiej.

źródło: <http://kresy24.pl/22263/dokumenty-zbrodni-na-polakach-ma-fsb/>

GRUPA II

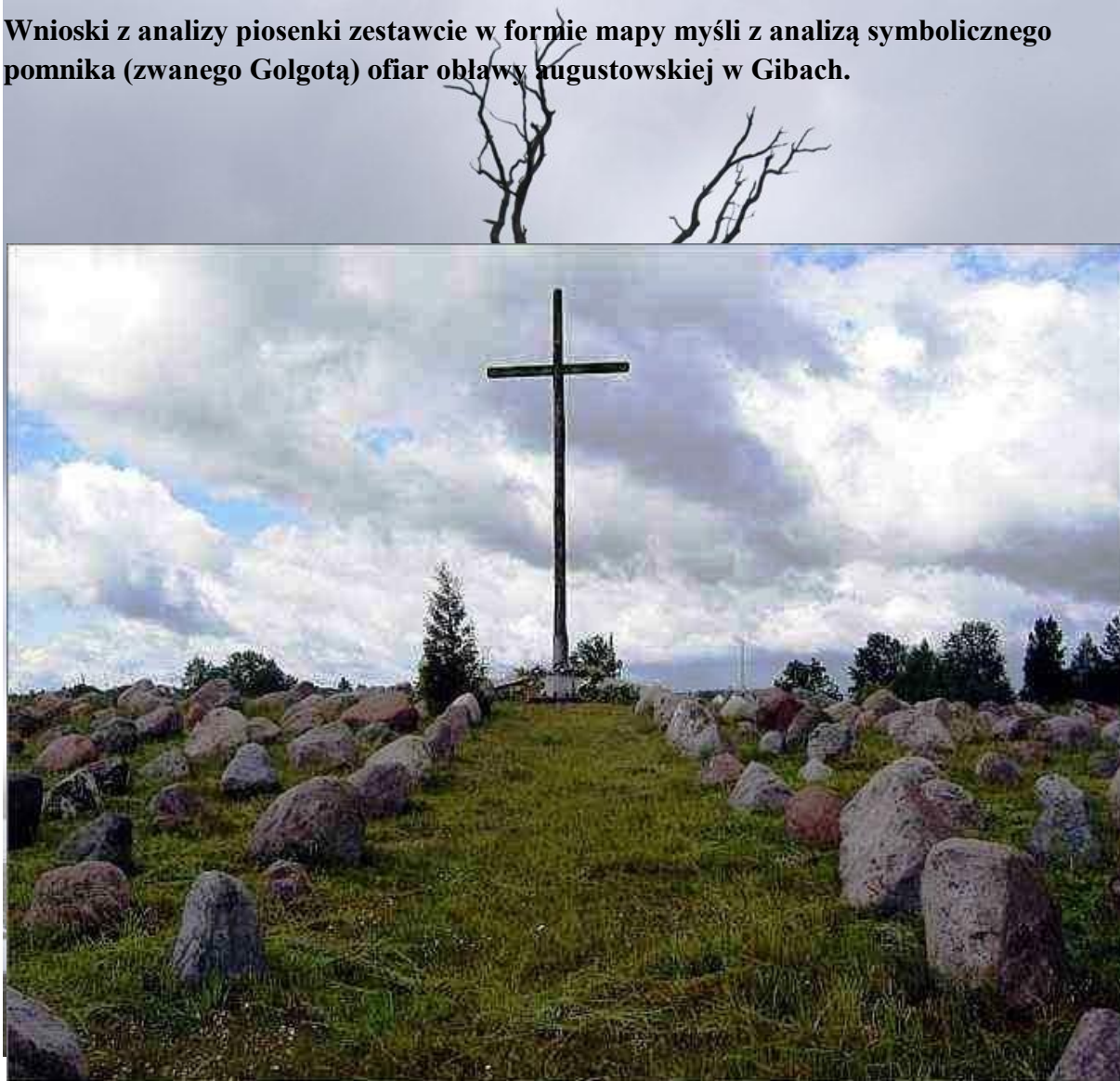
Podmiot liryczny piosenki *To był lipiec* – brat Zyty Kucharzewskiej przedstawia los swojej siostry w lipcu 1945 r. Analizując tekst, ukażcie tragedię jej bliskich, która trwa do dziś.

Na czym polega tragizm bliskich Zyty?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski z analizy piosenki zestawcie w formie mapy myśli z analizą symbolicznego pomnika (zwanego Golgotą) ofiar oblawy augustowskiej w Gibach.

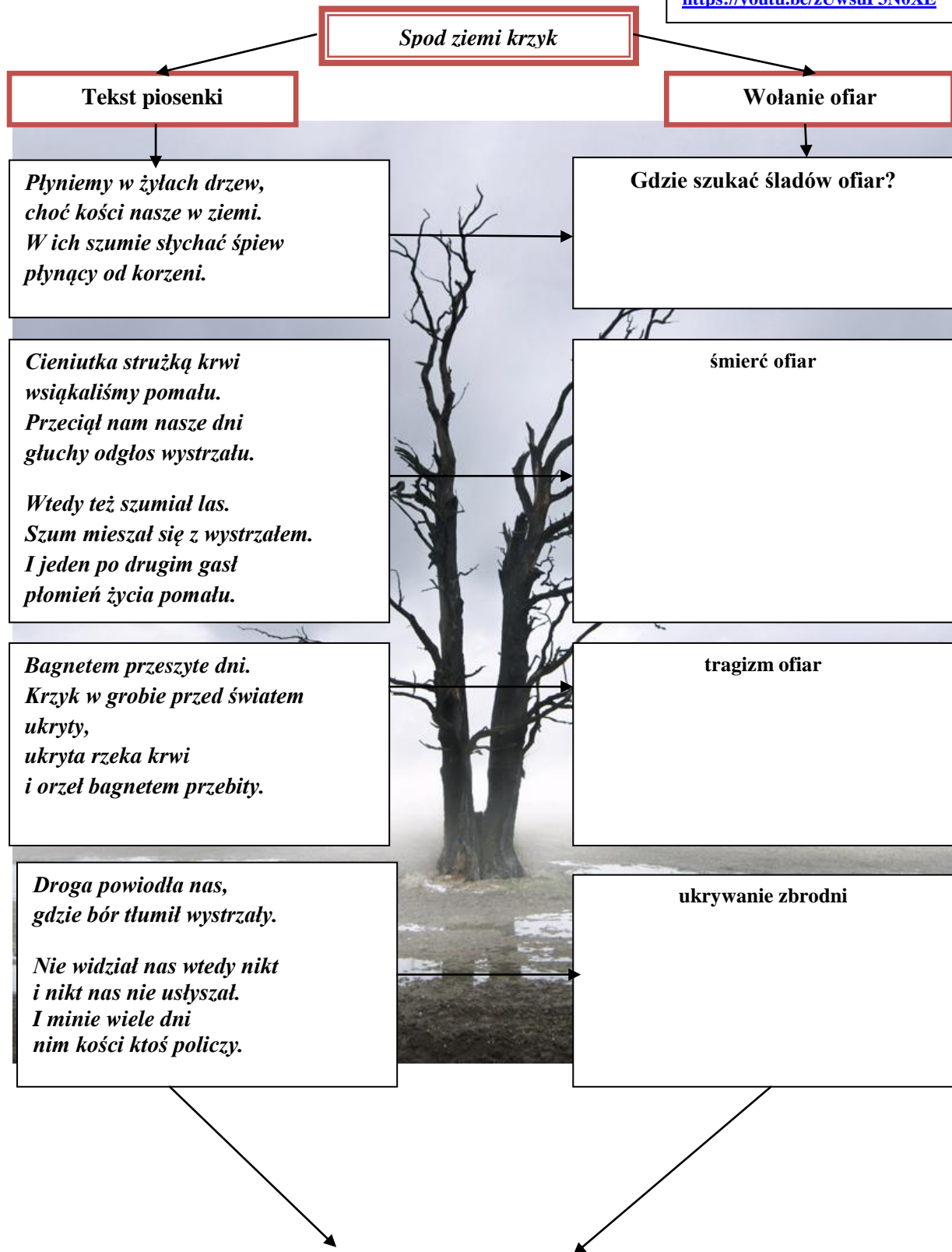

Źródło: Grzegorz Kucharzewski

GRUPA III

Zbiorowy podmiot liryczny piosenki *Spod ziemi krzyk* przedstawia tragedię ofiar lipca 1945 r. Analizując tekst, ukażcie tragizm ich „wołania spod ziemi”.

Tutaj możecie posłuchać:
<https://youtu.be/zUwsuP3N0XE>

Na czym polega tragizm ofiar oblavy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wnioski z analizy piosenki zestawcie w formie mapy myśli z analizą muralu w Augustowie przy ul. Raginisa, upamiętniającego ofiary oblavy augustowskiej.

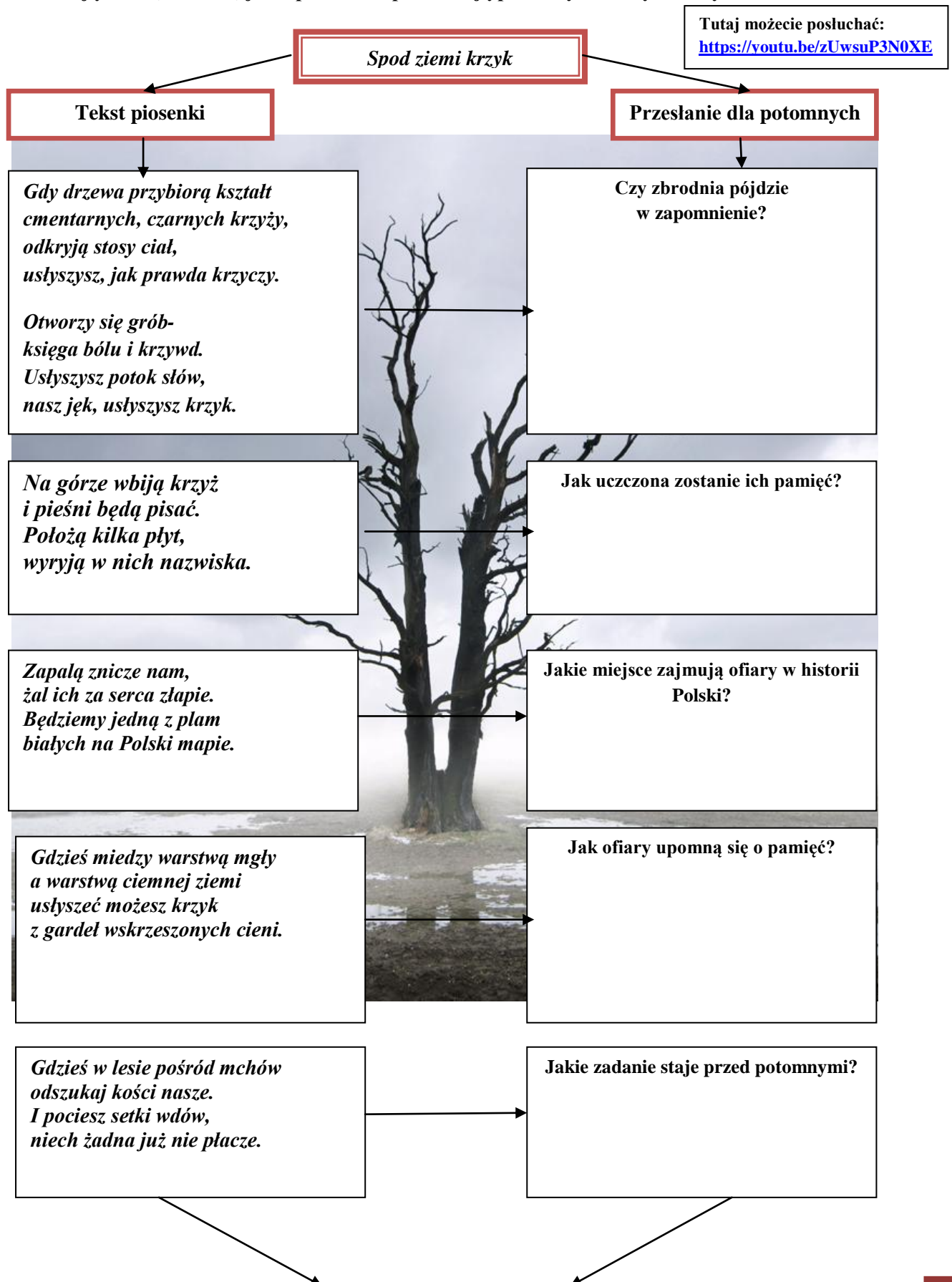

Źródło:

<http://www.wspolczesna.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20150216/REG11/150219800>

GRUPA IV

Zbiorowy podmiot liryczny piosenki *Spod ziemi krzyk* przedstawia tragedię ofiar lipca 1945 r. Analizując tekst, ukażcie, jakie przesłanie przekazują potomnym ofiary oblavy.

Jakie zadania i dlaczego wyznaczają ofiary potomnym?

.....

.....

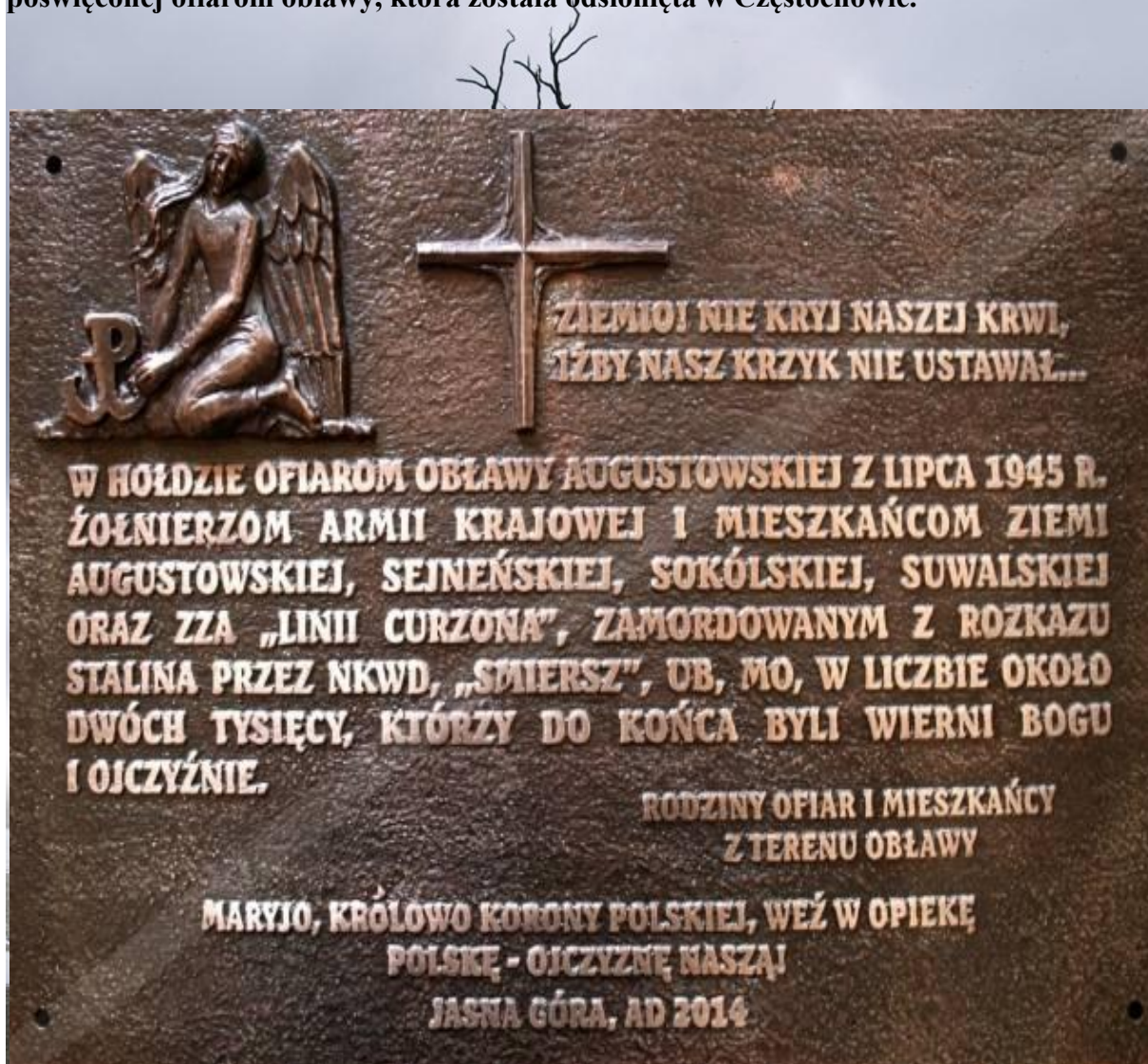
.....

.....

.....

.....

Wnioski z analizy piosenki zestawcie w formie mapy myśli z analizą tablicy pamiątkowej poświęconej ofiarom oblawy, która została odsłonięta w Częstochowie.

Źródło: <http://www.jasnagora.com/>

KOŃCOWA CZĘŚĆ LEKCJI:

- 1. Sprawozdanie liderów z pracy grup.**
- 2. Ocena prac grup.**

Praca domowa:

Posługując się programem PowToon przygotujcie projekt tablicy pamiątkowej poświęconej Zycie Kucharzewskiej. W swojej pracy uwzględnijcie fakt, że w chwili swojej śmierci Zyta była zaledwie 2- 3 lata starsza od was.

